

Materials per a una Catalunya sense Corrupció

La ciutadania com a actor polític
Setembre 2018

Les mesures que aquí es presenten s'han extret del Pacte Social Contra la Corrupció signat el 9 de desembre de 2015, de l'informe presentat per l'Observatori Ciutadà Contra la Corrupció a la CEMCORD (Comissió estudi mesures contra la corrupció i per la regeneració democràtica), de les conclusions de la mateixa CEMCORD del Parlament de Catalunya 2015-2017, l'estudi comparatiu que n'ha fet l'Observatori citat i les aportacions CATAC

S'han ordenat segons els conceptes de "Prevenició", "Control previ", "Control post" i "Participació i Control Ciutadà"

Estat de la corrupció i corrupció de l'Estat

BREU PINZELLADA

D'ANTECEDENTS: des de la tradició picaresca de "*quien roba a un ladrón cien años de perdón*" fins el pacte de no agressió entre les famílies procedents del franquisme i les noves classes dirigents de la democràcia

Es passa de les grolleres estafes i monopolis de distribució de productes, petroli, tabac, energia, de l'autarquia a les privatitzacions privilegiades i els "*pelotazos*" del darrer govern de Gonzalez (*Solchaga: España es uno de los países donde es más fácil hacerse rico*) i sobretot els governs d'Aznar (Telefònica, Repsol, etc)

EL COST ECONÒMIC, segons Transparència Internacional, els sobre costos en obra pública son de 47.000 milions i 40.000 en evasió de capitals, frau fiscal etc. cada any, recordem que un hospital equipat costa uns 300 milions.

NOMÉS UNS NOMS PER NO CANSAR: Filesa, Roldán, Pujol, Bárcenas, Gürtel, Palma Arena, Génova, Terra Mítica, Fabra, Caixes Madrid, Catalunya, València, Millet, F.Alonso, Messi, Urdangarin, Ronaldo i mooolts més

I LA JUSTÍCIA?, canvi de doctrina segons les persones, doctrina Botín, doctrina Atutxa o "*Hacienda somos todos*" només un eslògan publicitari segons l'advocat de l'Estat en el cas Urdangarin i Infanta de Borbó

I LA PREMSA?, els mitjans de comunicació més potents tant privats com públics tenen un protagonisme esbiaixat en la majoria del casos, amplificant o silenciant segons convingui als poders dominants, només els mitjans més modestos i amb menys audiència son valents en la denuncia.

EL PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT PER AQUEST 2018, dediquen 7.000 milions a investigació i desenvolupament, la corrupció 90.000 milions, quant talent podríem retenir i rendibilitzar socialment i econòmica. Pensem hi si us plau.

EL COST MORAL, com valorem el cost moral del sentiment d'impotència davant la impunitat?, com ensenyem a les noves generacions el sentiment de solidaritat?

I EL COST PERSONAL?, Tots els diners que s'han sostret, son diners que s'haurien pogut invertir en millora del benestar de les persones: salut, educació, cultura, Renda garantida de Ciutadania, recerca, ... evitar l'emigració, la fuga de cervells

UN RESUM EN ONZE LÍNIES: La corrupció és en un estat de metàstasi insuportable i que tot i que les recents sentències poden semblar exemplars de vegades son un miratge, a mig termini només la mobilització social i la educació de les properes generacions en la reprovació social ens poden donar una certa esperança de solució

LA PITJOR DESESPERACIÓ D'UNA SOCIETAT ÉS EL DUBTE DE SI VIURE HONESTAMENT RESULTA INÚTIL (Corrado Alvaro)

Prevenció

Finançament dels partits i campanyes electorals

- ✓ Reducció despeses electorals i de campanyes
- ✓ Finançament públic dels partits. No de rics i poderosos
- ✓ Prohibició finançament Fundacions
- ✓ Combatre estructures clientelars partits
- ✓ Participació interna
- ✓ Sistema electoral: relació representants i representats
- ✓ Evitar fer de la representació política, una professió. Contracte votants
- ✓ Establir límits temporals

Dret info. i Transparència, retiment de comptes gestió públic

- ✓ Buscar aplicació i efectivitat
- ✓ Publicació de forma comprensiva
- ✓ Publicació que pugui ser operativitzada
- ✓ Dades observatori transparència a l'abast
- ✓ Divulgar, informar i formar sobre dret a la informació i els seus canals

Traçabilitat càrrecs

- ✓ Agenda càrrecs: Quan, que, amb qui, resultats i actes reunions.
- ✓ Idem viatges + despeses.
- ✓ Publicació patrimoni previ i ingressos dels responsables públics (electes, alts càrrecs, directius grans corporacions)

Reducció diner en efectiu

- ✓ Afavorir la reducció de l'ús social del diner anònim (efectiu) i la generalització del diner personalitzat

Gestió pública. Contractació i subvencions. Meritocràcia en empleats públics

- ✓ Revisar sistema contractació
- ✓ Reducció càrrecs assignació directa
- ✓ Independència interventors públics
- ✓ Separar activitat partit i gestió pública. Evitar ocupació partits a Institucions Públiques
- ✓ Reforçar incompatibilitat càrrecs públics
- ✓ Preveure conflictes interès. Formar administradors i recursos per regular
- ✓ Reducció interinatge i nomen. discrecionals
- ✓ Evitar assessors de partit amb € públics
- ✓ Publicació costos reals serveis públics
- ✓ Formació legal i ètica a gestors recursos
- ✓ Estandaritzar llocs de treball Administració.
- ✓ Aprovar llei funció pública amb debat agents socials

Educació, sensibilització. Responsabilització del comú. Responsabilitat civil

- ✓ Implementació codis ètics i responsabilitat social corporativa empreses.
- ✓ Treball educatiu i cultural.
- ✓ Informar i formar en drets i procediments de reclamació
- ✓ Formació i implementació d'Avaluació de riscos i conflictes d'interès a empreses privades i públiques
- ✓ Campanya social sobre corrupció i alerta
- ✓ Fiscalitat justa

Control Previ

Garantir independència dels òrgans de control

- ✓ Clarificar condicions d'accés i designació. Provisió per concurs. Respectar legislació.
- ✓ Òrgan únic de selecció i provisió independent. Anonimat proves i currículum, criteris i barems transparents.
- ✓ Impossibilitar la dependència d'interventors i secretaris de l'Administració a qui serveixen
- ✓ Auditories de control a entitats públiques
- ✓ Reforçar la independència mitjans comunicació públics. Codi deontològic CAC
- ✓ El funcionariat ha de ser garant de compliment legalitat

Enfortir sistemes de control

- ✓ Augmentar coneixement com prevenir la corrupció. Avaluar polítiques i ajudes.
- ✓ Sistemes reguladors i incentivadors
- ✓ Codi ètic a organitzacions públiques
- ✓ Canals de denúncia amb garanties.
- ✓ Tipificar pràctiques corruptes al codi penal.
- ✓ Obligatorietat compliment resolucions Oficina Antifrau
- ✓ Indicador Tax Gap: diferència entre recaptable i recaptat
- ✓ Control de subvencions, ajudes i ingressos per publicitat als mitjans
- ✓ Evitar adjudicacions directes. Promoure la competència i la publicitat.
- ✓ Meses contractació transparents.

Garantir funció de servei públic als càrrecs electes

- ✓ Controlar lobbies, grups d'interès, distingir despatxos d'advocats i grans corporacions de les organitzacions ciutadanes
- ✓ Indicadors per avaluar constantment
- ✓ La força política assumeix responsabilitat subsidiària pels càrrecs electes
- ✓ Evitar portes giratòries. Regular conflictes d'interès

Implementar gestió pública + eficient, democràtica i transparent

- ✓ Dret administratiu a contractes i organismes públics. Monitoritzar.
- ✓ Apoderar i responsabilitzar agents implicats en la gestió recursos públics
- ✓ Estandaritzar llocs de treball en diferents serveis.
- ✓ Publicar costos reals, seguiment contractes, subvencions, complements salarials, i en relació als seus pressupostos.
- ✓ Vetllar per incompatibilitats i conflictes d'interès.
- ✓ Perseguir frau i l'evasió fiscal.
- ✓ Evitar l'evasió fiscal.
- ✓ Evitar la contractació a empreses vinculades a corrupció i frau

Control Post

Mesures legals-judicials

- ✓ Adequar Codi Penal a perseguir pràctiques corruptes. Considerar delictes contra la democràcia la corrupció, la seva facilitació, i empara.
- ✓ Tractar la fiscalitat dels contribuents, en proporció a la seva riquesa.
- ✓ Harmonitzar i simplificar la legislació en matèria fiscal. Verificar la seva aplicació
- ✓ Investigar i perseguir els col·laboradors necessaris (assessors legals)
- ✓ Limitar activitat a empreses amb delictes de corrupció, frau i elusió fiscal.
- ✓ Les acusacions han d'exigir el retorn dels diners, reparació de danys, i compromís de no repetició.
- ✓ Evitar indults

Assegurar la independència del poder judicial

- ✓ Despolititzar nomenaments poder judicial.
- ✓ No permetre canvis de membres tribunal en procés d'instrucció
- ✓ Revisar sistema d'accés a carrera judicial
- ✓ Afectar als jutges que han revocat sentències del TS per corrupció

Dotació de mitjans judicials

- ✓ Evitar ens públics fora de control
- ✓ Recursos per organismes de control equiparables a mitjana europea
- ✓ Disposar d'equips especialitzats en corrupció i en frau
- ✓ Recursos i formació per reaccionar als conflictes d'interès

Facilitació i protecció denúncia responsable

- ✓ Potenciar canals de denúncia.
- ✓ Organització col·lectiva, oficines de consulta i denúncia.
- ✓ Garanties, facilitació i protecció de l'alertador
- ✓ Reformar l'acusació popular

Control i compliment de programes i costos SSPP

- ✓ Auditories independents dels òrgans auditats. Seguiment aplicació conclusions.
- ✓ Coordinació entre òrgans control i estaments públics i establir el seguiment de les mesures acordades
- ✓ Monitoritzar processos de contractació obres, serveis.
- ✓ Compliment programes, contracte societat/càrrecs electes
- ✓ Control de pressupost i despesa executada

Participació i control ciutadà

Compliment dels programes

- ✓ Retre compte en cas d'incompliment de programa
- ✓ Regular el dret a revocació per incompliment amb participació popular

Retiment de comptes gestió pública i control popular

- ✓ Consell ciutadà que auditi les actuacions dels governs municipals, comarcals, vegueries i nacional. Recursos per fer-ho
- ✓ Recursos i facilitats a les iniciatives de control popular com els Observatoris Ciutadans Municipals
- ✓ Implementació i recursos per a bústies ètiques
- ✓ Retiment de comptes avenços estructurals contra la corrupció a Observatori Ciutadà Contra la Corrupció

Participació vinculant i corresponsable

- ✓ Mecanismes perquè les ILP siguin referendades en referèndum
- ✓ Canals de participació amb recursos que ho facilitin

Educació per a l'apoderament ciutadà i la responsabilització sobre el comú

- ✓ Associar polítiques de transparència a les d'apoderament ciutadà
- ✓ Incloure ètica i política en el sistema de formació ciutadanes i el dret d'accés a la informació